

Miljö- & hälsoskyddsnämnd

Budget 2021, planperiod 2022-2023

Datum 2021-01-12

Ärendenr: MHN-2020-1753-012

Ordförande: Anne-Li Hilbert

Förvaltningschef: Kent Gullberg

Innehållsförteckning

1 Ekonomisk sammanställning.....	3
2 Effektivisering för verksamhetsutveckling.....	4
3 Mål för verksamhetsutveckling	5
4 Strategiska nyckeltal för finans, kvalitet och volym	9
5 Plan för konkurrensprövning	10
6 Program för uppföljning och insyn	10
7 Lokaler (lokalförsörjningsplan)	11
8 Peng, taxor och avgifter	11
9 Riktade bidrag.....	12
10 Internkontroll	12
11 Förändringar i förhållande till föregående budget.....	13
12 Framåtblick	13
13 Övergripande bilagor	16

Bilagor

I Ekonomisk sammanställning

Ekonomisk sammanfattning, tkr

EKONOMISK SAMMANFATTNING, tkr				
Drift	Budget 2020	Budget 2021	Plan 2022 exkl. pris-utv.	Plan 2023 exkl. pris-utv.
Verksamhetens intäkter	-5 500	-5 600	-5 600	-5 600
Avgifter	-5 500	-5 510	-5 510	-5 510
Övriga intäkter	0	-90	-90	-90
Verksamhetens kostnader	14 250	15 100	15 100	15 100
Personalkostnader	9 890	10 870	10870	10870
Lokalkostnader	210	271	271	271
Kapitalkostnader	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0
Övriga kostnader	4 150	3 959	3959	3959
Nettokostnad	8 750	9 500	9 500	9 500
Nettoinvesteringar	0	0	0	0

Ekonomisk sammansättning per verksamhetsområde

Verksamhetsområde	Budget 2021			
Miljö- och Hälsoskyddsnämnden	Kostnad	Intäkt	Netto	Netto i procent (%)
Nämnden	966	0	966	100 %
Miljö och Hälsoskydd	754	0	754	100 %
Tillsyn Miljöskydd	7 106	-3 191	3 915	55,09 %
Tillsyn Hälsoskydd	1 751	-585	1 166	66,59 %
Tillsyn Livsmedelslagen	3 152	-1 072	2 080	65,99 %
Tillsyn Alkohol	923	-562	361	39,11 %
Försäljningstillsyn	448	-190	258	57,59 %

Förändring

Nämndens nettobudgetram uppgår till 9,5 Mkr, vilket är en ökning på 0,7 Mkr kopplat till politiska förstärkningar. Intäkterna uppgår till 5,6 Mkr och bruttokostnaderna till 15,1 Mkr. På intäktssidan har en korrigering om 0,1 Mkr gjorts till följd av taxor.

Verksamhetsområdet Försäljningstillsyn har inför 2021 brutits ur Tillsyn Hälsoskydd vilket innebär att området Tillsyn Hälsoskydd har minskat. I och med att tillstånd infördes förförsäljning av tobak har ett större behov av att separat redovisa försäljningstillsynen uppstått även om området är litet.

Den rådande Coronapandemin har i stor omfattning påverkat Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete. Nya arbetsuppgifter och ny tillsyn av smittskydd på serveringsställen har införts och klagomål och förfrågningar har ökat. Hänsyn till smittrisker vid tillsyn medför att viss tillsyn inte kan genomföras och att viss tillsyn och mycket annat arbete sker på distans. ~~Folkhälsomyndigheten bedömer att covid-19 kommer att finnas kvar i samhället under lång tid, varför en förstärkning med 0,7 mkr görs under 2021 för att utöka förvaltningen med ytterligare en livsmedelsinspektör.~~

Folkhälsomyndigheten bedömer att covid-19 kommer att finnas kvar i samhället under lång tid, och i kombination med den växande kommunens behov av ökade resurser för tillsyn och kontroll, har en förstärkning av nämndens ram gjorts med 0,7 mkr inför 2021 års start för att utöka förvaltningen med ytterligare en livsmedelsinspektör. (Ny text efter önskemål från MHN på mötet den 19 januari 2021/ML)

Av propositionen avseende *Förlängning av lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen* framgår att flera remissinstanser har haft synpunkter bl.a. på hur kommunernas tillsynsverksamhet ska finansieras. I propositionen framhåller regeringen att den har noterat remissinstansernas synpunkter och avser att följa hur kostnaderna för kommuner, regioner och länsstyrelser utvecklas under perioden 1 januari–31 maj 2021 med anledning av förlängningen.

2 Effektivisering för verksamhetsutveckling

Nämnderna har fått i uppdrag att i verksamhetsplanen presentera effektiviseringar som minst motsvarar differensen mellan förväntad pris- och löneökning och den tilldelade kompensationen. Miljö- och hälsoskyddsnämnden är i huvudsak en myndighetsnämnd vars tillsyns- och kontrolluppdrag regleras av aktuell lagstiftning. Nämnden har därför mycket små möjligheter att påverka sitt arbete. Ett sätt att effektivisera tillsyns- och kontrolluppdraget kan vara att öka digitaliseringsgraden inom avdelningen genom tillsyn och kontroll med digitala hjälpmedel, öka andelen e-tjänster samt att införa digital signatur, poststämpel och expediering. Dessa effektiviseringar innebär att verksamhetssystem och digital utrustning behöver utvecklas, kompletteras och utökas vilket sannolikt innebär ökade kostnader i det initiala skedet.

Som ett led i den digitala utvecklingen med möjlighet till effektivisering och verksamhetsutveckling deltar miljö- och hälsoskyddsavdelningen i ett digitalt samarbets- och utvecklingsprojekt med andra kommuner inom ramen för Miljösamverkan Stockholm län.

Att samlokalisera de olika verksamhetsområdena inom hela samhällsbyggnadsförvaltningen bör ge kortare kommunikationsvägar, högre mått av samordning och samverkan, vilket bör ge effektiviseringar som effekt.

Ett annat fokusområde är behovet av att se över licens- och supportområdet, för om möjligt optimera och samordna befintliga ingångna avtal i samråd med övriga verksamhetsgrenar inom samhällsbyggnadsförvaltningen.

3 Mål för verksamhetsutveckling

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ansvarar för tillsyn med stöd av miljöbalken, livsmedelslagen, alkohollagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel, strålskyddslagen, lag om foder och animaliska biprodukter, smittskyddslagen och tillhörande föreskrifter samt lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen. Lagen om tillfälliga smittskyddsåtgärder på serveringsställen gällde initialt till och med den 31 december 2020 och har förlängts att gälla till och med 31 maj 2021. Lagen kan förväntas förlängas ytterligare tills smittspridningen av Covid-19 är under kontroll.

3.1 *Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.*

För många företag är den vanligast förekommande kontakten med kommunerna den kontakt man har genom tillstånd och tillsyn. Miljö- och hälsoskyddsnämnden har inom flera områden kontakt med privatpersoner, organisationer och företag av alla storlekar och inom olika branscher. Ett professionellt bemötande av hög kvalitet bidrar till att tillsynsarbetet kan fungera effektivt och med gott resultat.

Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Livsmedel SBA:s NKI undersökning	77	78	70	70
Miljö- och hälsoskydd SBA:s NKI undersökning	77	70	70	70
Serveringstillstånd SBA:s NKI-undersökning		54	75	70

NKI redovisas på en skala 0 till 100, där 100 är högsta betyg. NKI 80 Mycket högt, 70-80 Högt, 62 - 69 Godkänt, 50 - 61 Lågt, 50 Mycket lågt.

Österåkers kommun ingår i Stockholm Business Alliance (SBA) enkätundersökning av Nöjd Kund Index (NKI). För Miljö- och hälsoskyddsnämnden mäts NKI hos företag där tillsyn och kontroll har genomförts, privatpersoner omfattas inte.

Beslutade ärenden samt utförd tillsyn rapporteras månadsvis till SBA som därefter skickar ut en enkät till berörda företag. Det sammanställda resultatet rapporteras årligen och avser föregående års tillsyn och kontroll.

Under 2018 besvarade så få företag enkäten avseende området serveringstillstånd att det inte var möjligt att sammanställa något resultat 2019.

Avdelningen arbetar kontinuerligt med bemötandefrågor och deltar även i de utbildningar som ordnas bland annat inom ramen för Miljösamverkan Stockholm län. Sedan Coronapandemins utbrott har ett stort fokus vid kontakterna med företagen i kommun handlat om att förebygga trängsel och undvika smittspridning. Avdelning planerar även att delta i Näringslivsfrukostar om aktuella frågor under 2021.

3.2 Österåker ska ha en ekonomi i balans

Miljö- och Hälso- och skyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Fastställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse	0	0	0	0

3.3 Österåker ska vara bästa skolkommun i länet

Människor tillbringar en stor del av sina liv inomhus. Sambanden mellan inomhusmiljön och hälsan är komplexa och många olika faktorer samverkar beträffande hur inomhusmiljön påverkar hälsan. Inomhusmiljön påverkas också av byggnadens utformning, installationer, byggnadsmaterial och av hur den används och underhålls. Viktiga faktorer är luftens innehåll av partiklar, mögelsporer, och kemiska ämnen som vi andas in, störande buller, för låg eller hög temperatur. Hur vi upplever inomhusmiljön skiljer sig åt mellan olika människor och påverkas av till exempel känslighet, ålder, livsstil, kön och eventuell sjukdom. Barn och ungdomar är en känslig målgrupp och tillsyn av skolor och förskolor är därför ett mycket viktigt tillsynsområde.

Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	0 %	100 %
Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	100%	100 %	0 %

Miljö- och hälso- och skyddsavdelningen genomför tillsyn på skolor och förskolor vartannat år. Under 2021 planeras tillsyn på samtliga skolor.

3.4 Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning

Människor tillbringar en stor del av sina liv inomhus. För många äldre och personer med funktionsnedsättning gäller detta i mycket stor utsträckningen. Dessa personer tillhör dessutom en känslig målgrupp och inomhusmiljön och andra faktorer kopplade till boendemiljön kan därför få stor betydelse för hälsan. Viktiga faktorer är luftens innehåll av partiklar, mögelsporer, och kemiska ämnen som vi andas in, störande buller, för låg eller hög temperatur och risk för legionella i varmvatten. Tillsyn av boenden för äldre och personer med funktionsnedsättning är därför ett mycket viktigt tillsynsområde.

Tillsyn i äldreboenden och gruppbostäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Andel av äldreboenden och gruppbostäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	0 %	0 %	100 %	100 %

Tillsynen av äldreboenden genomförs vart tredje år och skulle ha genomförts under 2020 men på grund av Coronapandemin planeras tillsynen genomföras 2021.

3.5 Österåker ska ha en trygg miljö

Österåkers kommun ska vara en attraktiv kommun, en plats där människor ska kunna känna sig trygga och trivas. Det gäller såväl alla som bor och verkar här, som alla besökare och fritidsboende. I Österåker ska alkoholservering ske på ett ansvarsfullt och seriöst sätt, där hänsyn tas till människors hälsa och trygghet.

Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	3	7	3	3

Tillsyn utförs kvälls- och nattetid på serveringsställen som har sena öppettider.

3.6 Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka

I Österåker har cirka 5 500 fastigheter vatten- och avloppsförsörjningen löst genom anläggningar på den egna fastigheten eller i samarbete med grannfastigheten. Små anläggningar för enskilt bruk är en förutsättning för bebyggelse utanför det allmänna verksamhetsområdet. God kvalitet av både grundvatten och vattnet i våra sjöar och vattendrag är därför av största vikt för dessa fastigheter.

Miljökvalitetsnormen är målet med arbetet för varje vattenförekomst. Huvudregeln är att alla vattenförekomster ska uppnå minst miljökvalitetsnormen god ekologisk samt kemisk status och att inga vatten får försämrats. Vattenförekomsten får alltså inte påverkas negativt av avlopp eller andra verksamheter.

Tillsyn av små avloppsanläggningar utförs i syfte att sjöar, vattendrag och kustvatten ska bibehålla eller uppnå en god ekologisk och god kemisk status

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Prognos 2020	Mål 2020	Mål 2021
Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	201	208	200	200

Avloppsanläggningar med otillräcklig teknik eller som inte fungerar är en källa till spridning av bakterier och miljöfarliga ämnen med risk för människors hälsa och miljön. Bristfälliga avloppsanläggningar kan även bidra till övergödningen av våra sjöar, vattendrag och kustvatten. Tillsynen av små avlopp är ett viktigt led i Österåkers arbete med att uppnå god status i våra sjöar, havsvikar och vattendrag.

Sprida information om risk för förekomst av skadliga ämnen i enskilda brunnar

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	562	517	400	400

I Österåkers kommun finns områden med för höga halter av naturligt förekommande tungmetaller som kan göra vattnet olämpligt att dricka eller använda. Detta gäller framförallt ämnena bly, arsenik och uran men också nickel, zink och kadmium kan förekomma. Det är därför av angeläget att både permanent-och fritidsboende med egen brunn testar sitt vatten för dessa ämnen och att Miljö- och hälsoskyddsnämnden sprider information och underlättar för provtagning. För att underlätta provtagning finns flaskor att hämta i Alceahuset, på Ljusterö och på Ingmarsö. Inlämning av flaskor sker i Alceahuset.

3.7 Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar

Österåker växer och det är viktigt att kommunens utveckling sker långsiktigt hållbart. Flera av Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsynsområden bidrar till förbättrad miljö och ekologisk hållbarhet. I ett skede med stor exploatering är tillsyn av förorenade områden i exploateringsskedet av största vikt och för att människor ska kunna bo och leva utan risk för hälsa och miljöns behovs tillsyn och åtgärder även inom befintliga områden.

Tillsyn av förorenade områden och byggnader genomförs i syfte att åstadkomma riskreduktion för människors hälsa och miljön

Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål 2020	Mål 2021
Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	10	26	15	15

Att identifiera, undersöka och åtgärda områden som förorenats av befintliga eller tidigare verksamheter är ett viktigt led i arbetet att minska riskerna för att människor och miljö utsätts för farliga ämnen. I takt med att kommunen växer ökar risken att exploatering sker inom förorenade områden. Tillsynen av förorenade områden är därför ett mycket viktigt led i Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn.

3.8 Verksamhetsmål/avdelningsmål 2021

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har två mål som kompletterar verksamhetsplanens mål. Målen består av ett kvalitetsmål och ett arbetsmiljömål.

- Kvalitetssäkra 10 handläggningsrutiner
- Fortsatt harmoniskt arbetsklimat

Syftet med kvalitetsmålet är att öka kvaliteten och rättssäkerheten i kontroll- och tillsynsarbete. Syftet med arbetsmiljömålet är att bibehålla och skapa goda förutsättningar för ett harmoniskt arbetsklimat och ett effektivt arbetssätt.

Till målen kopplas ett antal aktiviteter såsom ta fram nya och uppdatera befintliga rutiner samt att genomföra gemensamma utflykter i naturområden och på arbetsplatsträffarna gemensamt diskutera olika faktorer som bidrar till ett harmoniskt arbetsklimat.

4 Strategiska nyckeltal för finans, kvalitet och volym

Som ett led i Miljö- och hälsoskyddsavdelningens kvalitetsförbättrande arbete utvecklar och kvalitetssäkrar avdelningen kontinuerligt rutiner och följer upp avvikelser från rutiner eller andra kvalitetsbrister. Syftet med uppföljningen är att förbättra eller skapa rutiner som medför förbättrad rättssäkerhet och service gentemot kommuninvånare och verksamhetsutövare. Resultatet av mätningarna av Nöjd Kund Index (NKI) redovisas i avsnitt 3. Mål för

verksamhetsutveckling. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen deltar även i den nyckeltalsredovisning som sker inom Miljösamverkan Stockholm län. Förutom dessa kvalitetsmätningar mäter Miljö- och hälsoskyddsnämnden även handläggningstiden av kompletta ärenden avseende tillstånd för små avlopp och serveringstillstånd. Handläggningstiden redovisas som ett strategiskt styrtal. Förutom kvalitetsstyrtalen har nämnden ett antal volymtal för att över tid kunna följa trender och volymförändringar. För att nämnden ska kunna utföra sitt tillsyns- och kontrolluppdrag behöver kompetens och resurser anpassas till aktuella omständigheter och tillsynsbehov. Detta märks särskilt tydligt under Coronapandemin där en omställning av tillsynsverksamheten har behövt ske med extremt kort framförhållning.

4.1 Tabell över styrtal

Styrtal

Styrtal	Utfall 2019	Budget 2020	Utfall 2020	Budget 2021	Plan 2022	Plan 2023
Handläggningstid tillstånd små avlopp inom 6 veckor, %	94 %	100 %	96%	100 %	100 %	100 %
Tillstånd små avlopp	166	135	156	135	135	135
Anmälningar om värmepump	59	73	50	60	50	50
Anmälningar om dricksvattentäkt (grundvatten)	14	22	20	10	10	10
Anmälningar om kompostering av matavfall, slam och latrin	38	20	49	30	20	20
Anmälningar om vattenverksamhet	18	20	34	15	15	20
Klagomål inom miljöbalkens område	59	60	87	70	60	60
Anmälningar om registrering av livsmedelslokal	34	40	48	40	40	40
Handläggningstid serveringstillstånd inom 2 månader, %	100 %	100 %	89 %	100 %	100 %	100 %
Ansökningar om serveringstillstånd	20	25	19	20	25	25
Inspektioner av trängsel och smittskyddsåtgärder på serveringsställen	0	0	382	300	0	0

5 Plan för konkurrensprövning

Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet består av myndighetsutövning som inte är möjlig att låta utmana. Någon plan för konkurrensutsättning är därmed inte aktuell.

6 Program för uppföljning och insyn

Miljö- och hälsoskyddsnämndens uppdrag består av myndighetsutövning som inte är möjlig att överlåta på privata utförare. Något program för uppföljning och insyn av verksamhet som utförs av privata utförare på uppdrag från kommunen är därmed inte aktuellt.

7 Lokaler (lokalförsörjningsplan)

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har i dagsläget ändamålsenliga lokaler. En utökning av personalstyrkan kommer dock att innebära att ytterligare arbetsplatser behövs.

Det pågår ombyggnation på plan 4 för att ge plats till socialförvaltningens biståndsenhet som sitter i D-flygeln på plan 3. När denna enhet flyttar upp till plan 4 så kan samhällsbyggnadsförvaltningen få tillgång till denna korridor. Samhällsbyggnadsförvaltningen kan då omdisponera och glesa ut samtidigt som brister som finns i dag kan åtgärdas vad gäller mötesrum, projektarbetsrum, tysta arbetsplatser etc. Planen är att detta ska kunna genomföras under första halvåret 2021.

8 Peng, taxor och avgifter

Miljö- och hälsoskyddsavdelningen har, med stöd av de riktlinjer som Sveriges kommuner och regioner har tagit fram, gjort en beräkning av nämndens timtaxor för prövning och tillsyn inom miljöbalkens område och för kontroll inom livsmedelsområdet. Beräkningen leder till att **timtaxan för miljöbalkens område** höjs med 3,1% vilket motsvarar 40 kr medan **timtaxan för offentlig kontroll inom livsmedels- och foderområdet** kvarstår oförändrad 2021.

Uppräkningen av timtaxorna för tillsyn inom miljöbalkens område berör även Miljö- och hälsoskyddsnämndens verksamhet enligt **strålskyddslagen** och **lag om foder och animaliska biprodukter** och uppräkningsen inom livsmedels- och foderområdet omfattar även **taxan för tillsyn över folköl, tobak och liknande produkter och vissa receptfria läkemedel**.

Avgifterna inom **serveringstillståndsområdet** räknas inför 2021 upp med 2 %.

Miljöbalkstaxan har inför 2021 även uppdaterats avseende laghänvisningar samt i vissa fall beträffande avgifter för tillsyn. Avgiften för anmälan om värmepumpar som är avsedd för fler än två hushåll och värmepumpar som är placerade inom förorenade områden ändras från fast avgift till timtaxa. Skälet till detta är att handläggningstiden varierar beroende på förutsättningarna i de enskilda ärendena och en timtaxa därför bättre speglar den faktiskt nedlagda tillsynstiden.

Tillsyn av reningsanläggning avsedd för dagvatten bestående av dagvattendamm eller motsvarande anläggning och tillsyn av golfbanor utförs regelbundet och avgiften tas i dag ut som timavgift. Många andra av nämndens tillsynsobjekt där regelbundet återkommande tillsyn utförs betalar en årlig avgift och taxan har därför kompletterats med årlig tillsynsavgift för dessa anläggningar.

Tillsyn av reningsanläggning avsedd för dagvatten bestående av dagvattendamm eller motsvarande anläggning ger en årlig tillsynsavgift om 6 timmar (avgiftsklass 4). Avgiften för en golfbana med sammanlagt högst 9 hål blir 2 timmar per år (avgiftsklass 2) och för en golfbana med sammanlagt mer än 9 hål blir avgiften fyra timmar per år (avgiftsklass 3).

Livsmedelsverket har tagit fram ett förslag till **ny modell för riskklassning av livsmedelsföretag**. Förslaget var ute på remiss under 2018 och Livsmedelsverket har därefter omarbetat förslaget. Under maj – september 2021 är det omarbetade förslaget ute på remiss och därefter fastställs modellen och föreskrifter beslutas.- Under 2023 ska alla livsmedelsanläggningar klassas enligt den nya modellen och från och den 1 januari 2024 ska kontroll utföras enligt nya riskklassningen. Det nya förslaget har ännu inte redovisats på så sätt att

konsekvenserna av förslaget kan bedömas.

Under kommande år ska svensk lagstiftning anpassas till den nya EU-förordningen om offentlig kontroll, EG 2017/625. Ändringarna i Svensk lagstiftning berör bland annat det nya begreppet annan offentlig verksamhet och efterhandsdebitering som obligatoriskt avgiftssystem. De nya reglerna föreslås i huvudsak träda i kraft 1 april 2021. SKR kommer arbeta fram ett nytt underlag till livsmedelstaxa under 2021 och som kommunerna kan införa 1 januari 2022

Regeringen anser att det nuvarande systemet med årlig avgift bör ersättas av ett system som innebär att avgiften debiteras först efter det att kontrollen har utförts. Efterhandsdebitering ger en tydligare koppling mellan avgift och kontroll och möjliggör att den faktiska kontrolltiden kan beaktas vid avgiftsberäkningen. Enligt regeringens mening bör efterhandsdebitering av kontrollavgiften vara obligatorisk för samtliga kontrollmyndigheter för att säkerställa likvärdighet i kontrollen.

Prövningsavgift, registreringsavgift och andra avgifter för verksamhet som utgör annan offentlig verksamhet bör fastställas utifrån myndighetens faktiska kostnader.

Rätten för regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om skyldighet att betala en avgift för offentlig kontroll ska kompletteras med en rätt att meddela föreskrifter om skyldighet att betala avgift för annan offentlig verksamhet.

Inom miljöbalkens område har Sveriges kommuner och regioner (SKR) har tagit fram **en ny modell för taxa**. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen ingår i ett samarbete inom Miljösamverkan Stockholms län (MSL) där det nya taxeförslaget analyseras och i viss mån omarbetas. Miljö- och hälsoskyddsavdelningen planerar att under 2021 ta fram en förnyad behovsutredning utifrån SKR:s nya modell. Behovsutredningen ska ligga till grund för att beräkna tillsynsbehovet inför framtagandet av en behovsbaserad taxa. Avdelningen bedömer att den nya taxan tidigast kan införas från och med 2022 men eventuellt blir det inte aktuellt förrän från och med 2023.

9 Riktade bidrag

Miljö- och hälsoskyddsnämnden förväntas inte få några riktade bidrag under kommande period. Det är väldigt sällan verksamheten har statliga bidrag för sin verksamhet.

10 Internkontroll

Kommunfullmäktige har fattat beslut om policy och riktlinjer för intern kontroll. Under 2021 ska nämndernas internkontrollplaner fokusera på området oegentligheter, jäv och korruption.

Tre kontrollmoment är centrala och avser hela kommunen. Ett kontrollmoment avser samhällsbyggnadsförvaltningen och fyra kontrollmoment är specifika för Miljö- och hälsoskyddsnämnden. Miljö- och hälsoskyddsnämndens kontrollmoment MHN1 och MHN2 har funnits under lång tid och kvarstår även 2021 eftersom en mycket stor del av nämndens beslut fattas på delegation. Kontrollmomenten MHN3 och MHN4 är nya för 2021.

Avrapportering sker till nämnden vid större avvikelser samt i samband med verksamhetsberättelse.

Id*	Kontrollmoment:	Metod:	Periodicitet***	Uppföljnings-ansvarig	Resultat***
Cen t1	Kontroll av löneutbetalningar	Under framtagande	1 ggr/mån	Lönesättande Chef	
Cen t2	Kontroll av direktupphandlad verksamhet	Under framtagande	2 ggr/år	Avdelningschef enligt delegation	
Cen t3	Kontroll av anlitaandet av konsulter	Under framtagande	4 ggr/år	Avdelningschef enligt delegation	
SBF 1	Genomförd utbildning inom ämnet mutor, jäv respektive korruption gentemot samtliga anställda inom miljö- och Hälso- och skyddsavdelningen	Intern utbildning	1 ggr/år	Chef för Miljö- och Hälso- och skyddsavdelningen	
MH N1	Kontroll av att delegationsbeslut har fattats med stöd av delegationsordningen	Egen mätning	8 ggr/år	Registrator	
MH N2	Kontroll av att delegationsbeslut har redovisas till Miljö- och hälso- och skyddsavdelningen	Egen mätning	8 ggr/år	Registrator	
MH N3	Kontroll av att handläggning av sanktionsbeslut inom livsmedelskontroll har handlagts enligt rutin	Egen mätning	2 ggr/år	Livsmedelskontrollansvarig	
MH N4	Kontroll av att handläggning av tillstånd för enskilt avlopp har handlagts enligt rutin	Egen mätning	4ggr/år	Miljöbalkstill-synsansvarig	

10.1 Risk och väsentlighetsanalys

Miljö- och hälsoskyddsnämnden planerar att genomföra en risk och väsentlighetsanalys som ska ligga till grund för internkontrollmoment i budget och verksamhetsplan 2022. Några tillkommande internkontrollmoment utöver dem som beslutades i september 2021 har inte tillkommit under hösten.

II Förändringar i förhållande till föregående budget

Nettokostnad för 2021 uppgår till - 9 500 tkr. Intäkterna uppgår till 5 600 tkr och bruttokostnaderna till -15 100 tkr. På intäktssidan har en korrigering om 100 tkr gjorts till följd av justeringar av taxor.

I 2 Framåtblick

Den rådande Coronapandemin har under 2020 i stor omfattning påverkat Miljö- och hälsoskyddsnämndens arbete. Nya arbetsuppgifter och ny tillsyn av smittskydd på serveringsställen har införts, klagomål och förfrågningar har ökat. Hänsyn till smittrisker vid tillsyn medför att viss tillsyn inte kan genomföras, viss tillsyn och mycket annat arbete sker på distans. Folkhälsomyndigheten bedömer att Coronaviruset kommer att finnas kvar i samhället under lång tid. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer därför att nämnden under lång tid

framöver kommer att behöva förhålla sig till effekterna av Coronapandemin.

Livsmedelsverket har fått i **uppdrag att utarbeta ett förslag till hur kommunala kontrollmyndigheters förmåga att utföra livsmedelskontroll kan följas upp**. Uppdraget skulle redovisats till Regeringskansliet senast 31 december 2020 men Uppdraget har förlängts till 31 mars 2021. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att uppdraget kommer att leda till förändringar inom livsmedelskontrollen. Förslag som tidigare har omnämnts är att kommuner som inte klarar sin livsmedelskontroll måste samverka med andra kommuner och att samtliga kontrollmyndigheter bör ha minst 3 årsarbetskrafter inom livsmedelskontrollområdet. I takt med att Österåker växer förväntas fler **skolor, förskolor, livsmedelsanläggningar** och andra verksamheter där nämnden utövar tillsyn och kontroll att starta i kommunen vilket bedöms medföra att behovet av resurser för tillsyn och kontroll inom detta område kommer att öka.

I och med lag **om tobak och liknande produkter** trädde ikraft infördes tillståndsplikt för försäljning av tobaksvaror. Tillståndsplikten innebär bl.a. att den årligt återkommande tillsynen på de företag som säljer tobaksvaror har förändrats och att mer resurser behöver avsättas för tillsyn. Även området **tillsyn av rökfria miljöer** har utökats. Tillsyn av rökfria miljöer kan inte avgiftsbeläggas varför en satsning på sådan tillsyn kan kräva utökat utrymme i budget för att inte ta utrymme från övrig verksamhet.

I och med ändringar i miljötillsynsförordningen har Naturvårdsverket tillsammans med övriga centrala tillsynsvägledande myndigheter uppdrag att ta fram en nationell strategi för miljöbalkstillsynen. Tillsynsmyndigheterna ska ta hänsyn till strategin när de planerar sin tillsyn. Planen är att strategin ska vara beslutad i september 2021. Miljö- och hälsoskyddsnämnden kommer detta därför beakta den nationella strategin i planeringen inför 2022 och påbörja förberedelser för detta under 2021.

I betänkandet SOU 2018:34 *Vägar till hållbara vattentjänster* förslås åtgärder och regler som berör **små avloppsanläggningar**. Om de nya reglerna enligt förslaget genomförs bedöms det innebära en ökad arbetsbelastning av främst administrativt arbete. Det är i dagsläget inte beslutat hur mycket av betänkandet som kommer att realiseras.

Ett tillsynsområde som har aktualiserats under de senaste åren är **tillsyn av kemiska produkter och varor**. Tillsynen styrs av europagemensam lagstiftning genom EU-förordningar. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att arbetet kommer att behöver prioriteras framöver. Österåkers kommun har antagit en kemikalieplan vars mål och åtgärdsområden innehåller uppdrag inom Miljö- och hälsoskyddsnämndens område. Uppdragen kommer att behöva utökade resurser samt budget för att kunna genomföras.

EU:s ramdirektiv om avfall har införlivats i Svensk lagstiftning. För Miljö- och hälsoskyddsnämnden innebär de ändrade reglerna förändringarna i tillsynen av avfallshantering. Från 2021 behöver **insamlingssystemen ha tillstånd för att samla in förpackningar och returpapper**. Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer att i de fall kvarternära insamling införs av glas och returpapper kan klagomål och därmed tillsynsbehovet öka främst beträffande glasinsamlingen.

För att nå **miljökvalitetsnormerna för kommunens sjöar och vattendrag** bör Miljö- och hälsoskyddsnämnden fortsätta att prioritera tillsyn och provtagning inom miljöövervakning i de sjöar och vattendrag som har sämst status tills åtgärder gjorts och Miljökvalitetsnormen uppnåtts. Provtagningar och utvärderingar av vattenkvaliteten bör hanteras i samarbete mellan Miljö- och hälsoskyddsnämnden och Kommunstyrelsens (strategiska pla-

neringsavdelningen) arbete inom ramen för det lokala åtgärdsprogrammet (LÅP) för recipienter som inte uppnår god miljö kvalitet.

13 Övergripande bilagor

13.1 Ekonomiska bilagor

Bruttokostnader

Verksamhetsområde				Förändring från år 2020				
Bruttokostnader	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Volym-för- ändring	Index-upp- räkning	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Nämnd	889	976	966	0	0	0	-10	-10
Miljö och Hälsoskydd	649	928	754	0	0	0	-174	-174
Tillsyn Miljöskydd	6 421	6 915	7 106	0	0	0	191	191
Tillsyn Hälsoskydd	1 811	2 040	1 751	0	0	0	-289	-289
Tillsyn Livsmedelslagen	2 437	2 310	3 152	0	0	0	842	842
Tillsyn Alkohol	956	1 081	923	0	0	0	-158	-158
Försäljningstillsyn	0	0	448	0	0	0	448	448

Intäkter

Verksamhetsområde				Förändring från år 2020				
Intäkter	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Volym-för- ändring	Index-upp- räkning	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Nämnd	0	0	0	0	0	0	0	0
Miljö och Hälsoskydd	-1	0	0	0	0	0	0	0
Tillsyn Miljöskydd	-3 636	-3 134	-3 191	0	57	0	0	57
Tillsyn Hälsoskydd	-618	-729	-585	0	0	0	-144	-144
Tillsyn Livsmedelslagen	-1 124	-1 072	-1 072	0	0	0	0	0
Tillsyn Alkohol	-644	-565	-562	0	0	0	-3	-3
Försäljningstillsyn	0	0	-190	0	0	0	190	190

Anslag

Verksamhetsområde				Förändring från år 2020				
Kostnads- och intäktslag	Utfall 2019	Budget 2020	Budget 2021	Volym-för- ändring	Index-upp- räkning	Kostnads- minskning	Övrigt	Totalt
Avgifter	-6 023	-5 500	-5 600	0	-100	0	0	-100
Övriga intäkter								0
Summa intäkter	-6 023	-5 500	-5 600	0	-100	0	0	-100
Personalkostnader	8 468	9 890	10 870		0		980	980
Lokalkostnader	227	210	271	0	0	0	61	61
Kapitalkostnader	0	0	0	0	0	0	0	0
Köp av verksamhet	0	0	0	0	0	0	0	0
Övriga kostnader	3 570	4 150	3 959	0	0	0	-191	-191
Summa brutto	12 265	14 250	15 100	0	-100	0	850	750

13.2 Bilagor peng, taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter

Taxor och avgifter	Budget 2020	Budget 2021	Förändring 2020-2021		Kommentar
			Belopp	Procent (%)	
Timtaxa för Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn med stöd av miljöbalken, strålskyddslagen och lag om foder och animaliska biprodukter	1 275	1 315	40	3,1	Uppräkning med stöd av modell från SKR
Timtaxa för Miljö- och hälsoskyddsnämndens tillsyn med stöd av livsmedelslagen, lag om tobak och liknande produkter, lag om handel med vissa receptfria läkemedel och alkohollagen	1 355	1 355	0	0	

Merparten av Miljö- och hälsoskyddsnämndens taxor är konstruerade så att den aktuella avgiften räknas fram med en av taxan given timfaktor som multipliceras med en för taxan fastställt timavgift. Timfaktorn kan vara en för tillsynen fastställd tid eller bestå av löpande räknad tid för tillsynen. Av respektive taxa framgår hur aktuell tid och avgift beräknas.

Taxan för serveringstillstånd och tillsyn enligt alkohollagen består däremot istället av fastställda avgifter för de olika tillstånden och för den årliga tillsynen.

13.3 Mål för verksamhetsutveckling

Nämndsmål

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål-nivå 2020	Mål-nivå 2021	Mål-nivå 2022	Mål-nivå 2023
Invånarna ska uppleva en professionell service av hög kvalitet och ett gott bemötande i all kommunal service.	Kundnöjdhet inom miljö- och hälsoskyddstillsyn, livsmedelskontroll samt avseende serveringstillstånd ska vara hög.	Livsmedel SBA:s NKI undersökning	77	78	70	70	70	70
		Miljö- och hälsoskydd SBA:s NKI undersökning	77	70	70	70	70	70
		Serveringstillstånd SBA:s NKI-undersökning		54	75	70	70	70
Österåker ska ha en ekonomi i balans	Miljö- och Hälsoskyddsnämnden ska redovisa en ekonomi i balans	Fastställd åtgärdsplan vid eventuell negativ avvikelse	0	0	0	0	0	0
Österåker ska vara bästa skolkommun i länet	Tillsyn i skolor och förskolor utförs med syfte att uppnå en god miljö	Andel av skolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	100 %	0 %	0 %	100 %	0 %	100 %
		Andel av förskolorna där MHN har genomfört tillsyn av miljön	0 %	100 %	100 %	0 %	100 %	0 %
Österåker ska erbjuda högsta kvalitet på omsorg för äldre och personer med funktionsnedsättning	Tillsyn i äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning ska utföras med syfte att uppnå en god miljö	Andel av äldreboenden och gruppboendestäder för personer med funktionsnedsättning där MHN har genomfört tillsyn	0 %	0 %	100 %	100 %	100 %	0 %
Österåker ska ha en trygg miljö	Tillsyn utförs i syfte att förhindra ordningsstörningar eller överservering på eller i anslutning till serveringsställen	Antal genomförda kvällstillsynstillfällen	3	7	3	3	3	3

Inriktningsmål	Nämndsmål	Resultatindikatorer	Utfall 2019	Utfall 2020	Mål-nivå 2020	Mål-nivå 2021	Mål-nivå 2022	Mål-nivå 2023
Österåker ska sträva efter ett långsiktigt hållbart samhälle, där goda förutsättningar ges för människa, miljö och natur att samverka	Tillsyn av små avloppsanläggningar utförs i syfte att sjöar, vattendrag och kustvatten ska bibehålla eller uppnå en god ekologisk och god kemisk status	Antal fastigheter med enskilt avlopp där MHN har genomfört tillsyn	201	208	200	200	200	200
	Sprida information om risk för förekomst av skadliga ämnen i enskilda brunnar	Antal analyser av brunnsvatten som genomförts	562	517	400	400	300	300
Stark och balanserad tillväxt som är ekologiskt, socialt och ekonomiskt hållbar	Tillsyn av förorenade områden och byggnader genomförs i syfte att åstadkomma riskreduktion för människors hälsa och miljön	Antal förorenade områden eller byggnader där undersökning eller åtgärder har skett	10	26	15	15	15	15